

Nakon rata...

Napisala: Dr. Shu-Chen Jenny Yen

Ilustrirala: Carina Wu

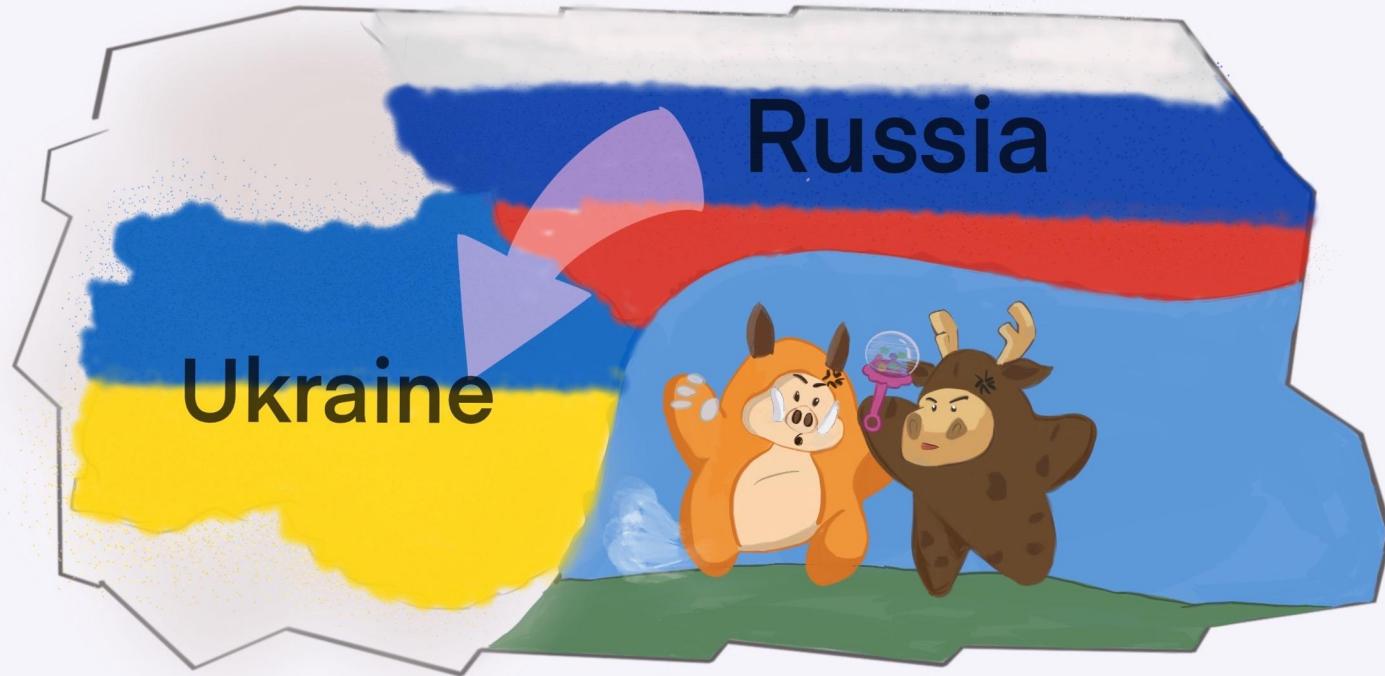
Prevela na hrvatski jezik: Enea Vorkapić

Uredila: prof. dr. sc. Sanja Tatalović Vorkapić

Likove oblikovao: Centar GP.x (GLOPO.JCCREATION AND ART CENTER)

Bok Rižina Kuglice,
znaš li da tamo dvije
države ratuju?

Što to znači rat?

Rat je kada su dvije ili više država u nekom sukobu.

Sjećaš li se zadnji put kada su se Jojo i Maks tukli oko igračke?

Rusija je započela rat i Ukrajina se brani.
Veliki broj kuća i zgrada u Ukrajini bio je spaljen do temelja.

Projektili i tenkovi uništili su mnoge
gradove i usmrtili veliki broj ljudi.

Ukrajinski vojnici bore se za svoju
državu i pokušavaju spasiti ljudе!

Žalosno je vidjeti toliko puno kuća, škola i igrališta koji su uništeni.

U njihovim kućama više nije sigurno.

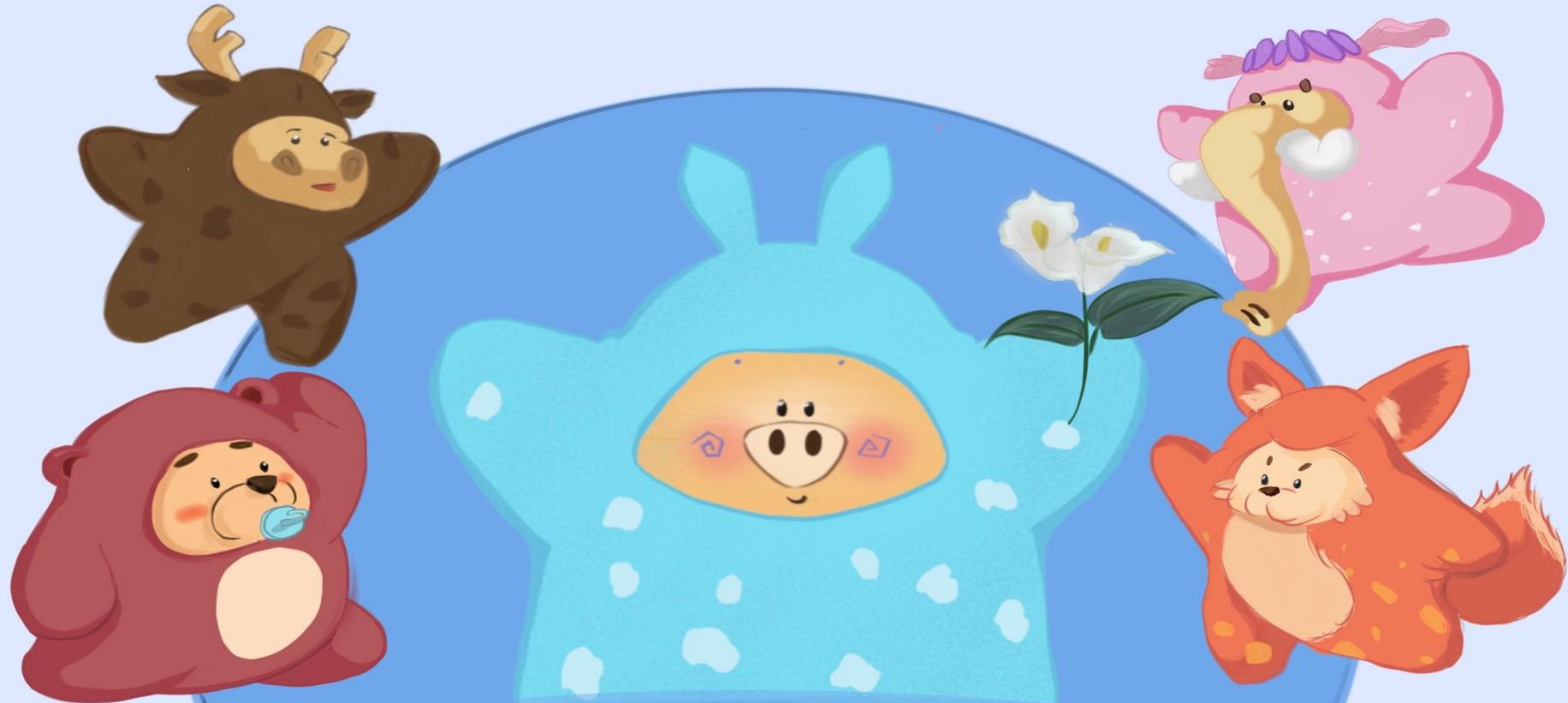
Neki od njih su otišli ranije dok su drugi ostali, ali su i oni kasnije bili natjerani na bijeg.

Pješke, automobilom, vlakom ili
avionom.

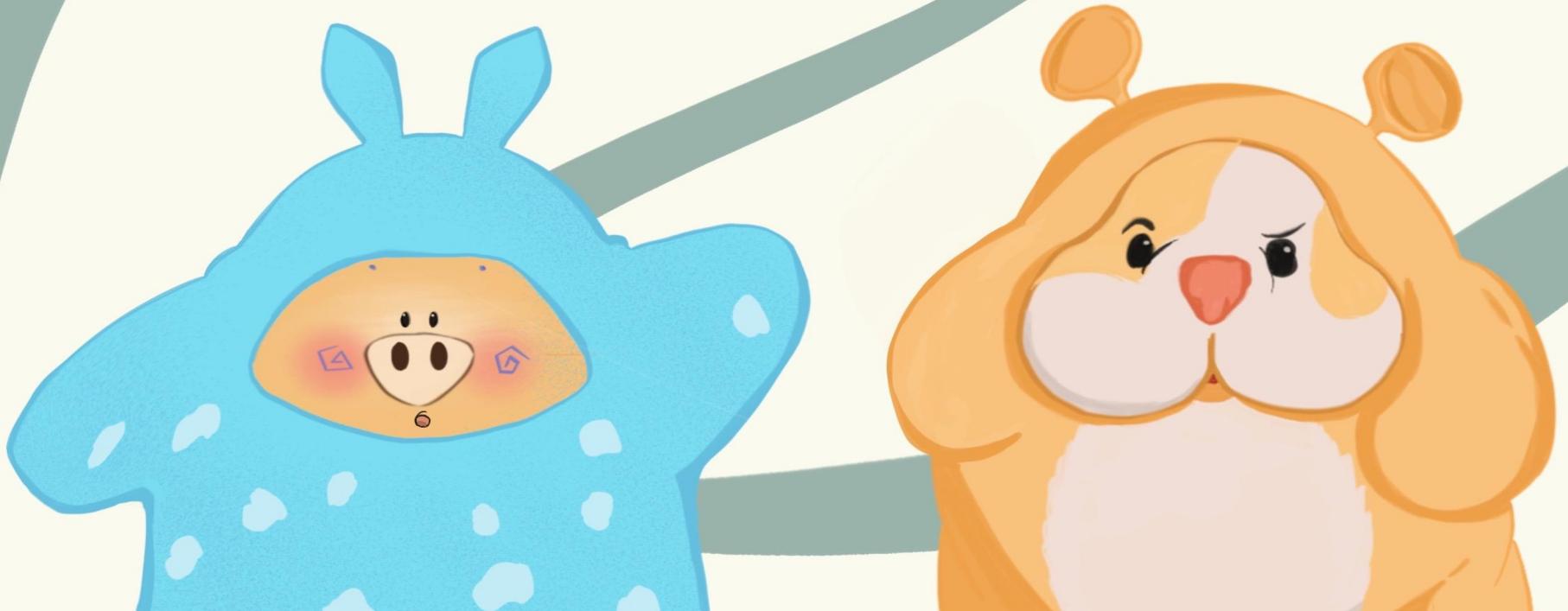

Kada su došli na sigurno kao što su ova plava točkasta čvorišta, gdje se mogu igrati s igračkama, crtati, čitati knjige i pričati s nekim, imali su hranu potrebnu za život i sigurno mjesto boravka.

Bao, imam mnogo pitanja!!! Zašto bi netko započeo rat?
Zašto ljudi samo ne mogu biti dobri jedni prema drugima?
Zašto žele povrijediti druge ljude?
Šta se dogodilo s djecom iz Ukrajine?

Rižina Kuglice, nemam odgovor na sva tvoja
pitanja, ali ti mogu odgovoriti na ovo zadnje.

Ukrajinska djeca su HRABRA.
Napustila su kuće sa svojim majkama.
Ona su umorna, gladna, prestrašena i tužna, ali ne odustaju
dok ne dođu na sigurno mjesto. **Ta djeca su moji HEROJI!**

Zašto ona imaju samo svoje majke?
Zato što su njihovi očevi ostali boriti se za
njihovu državu.
Njihovi očevi su moji HEROJI!

Njihove majke spakirale su kofere, čvrsto su ih zgrabile i odvele na sigurno.

I njihove majke su moji HEROJI.

Bao, jako sam zabrinut za djecu
iz Ukraine!

Ne brini se! Puno ljudi im
pomaže!

Jedna od država koja im pomaže je i Poljska, koje je smještena pokraj Ukrajine.

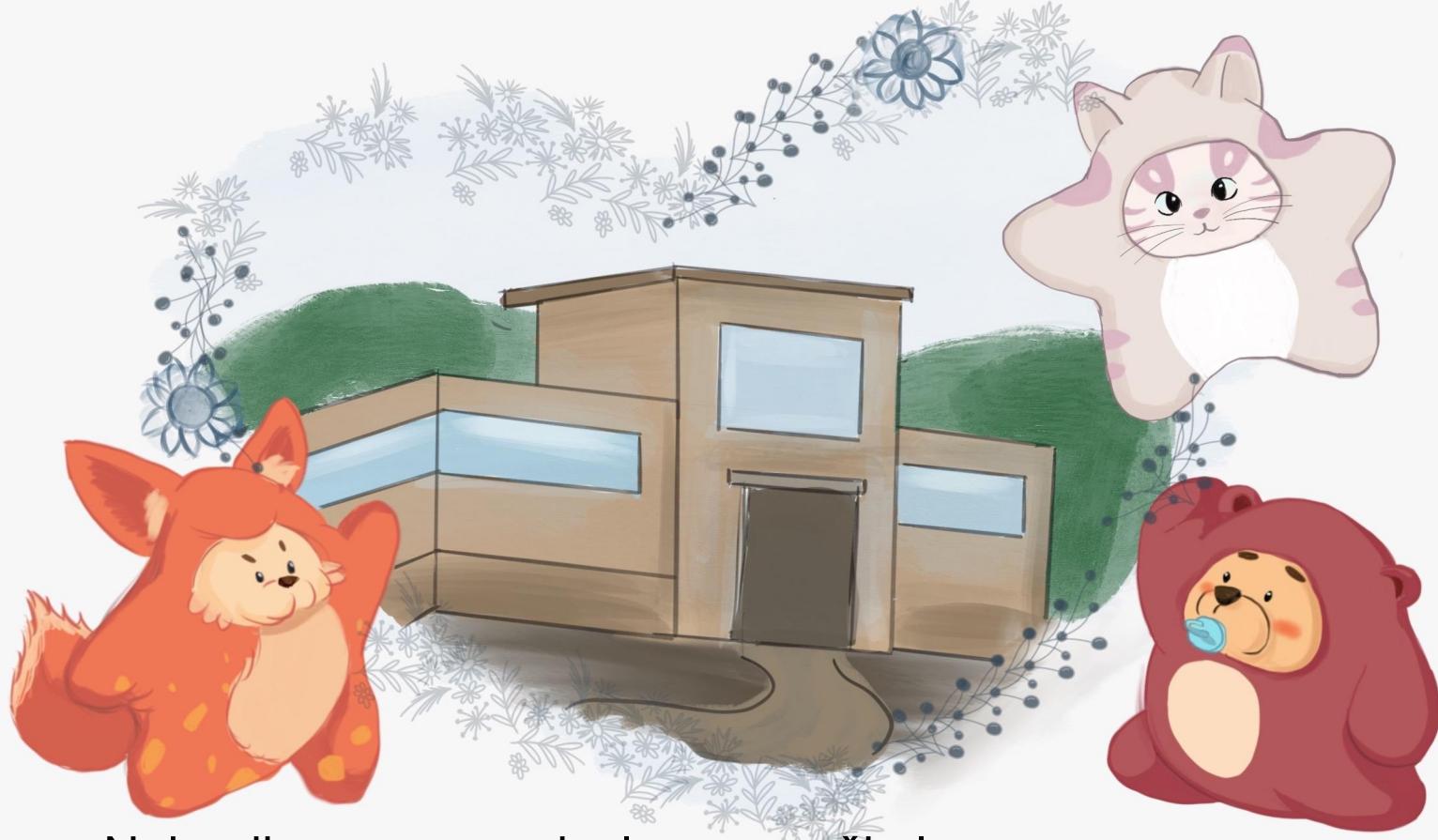
Kada su ukrajinska djeca i njihove majke stigli u jednu od susjednih država kao što je Poljska, ljudi su im dali plišanu životinju zvanu Pola.

Puno vrhunskih kuhara došlo je spremati obroke za djecu i njihove obitelji.

Majke iz Poljske ostavile su svoja kolica za majke iz Ukrajine
koje su prelazile granicu!

Neka djeca su se upisala u nove škole.
Škole su prepuna zagrljaja, ljubavi i slike suncokreta.

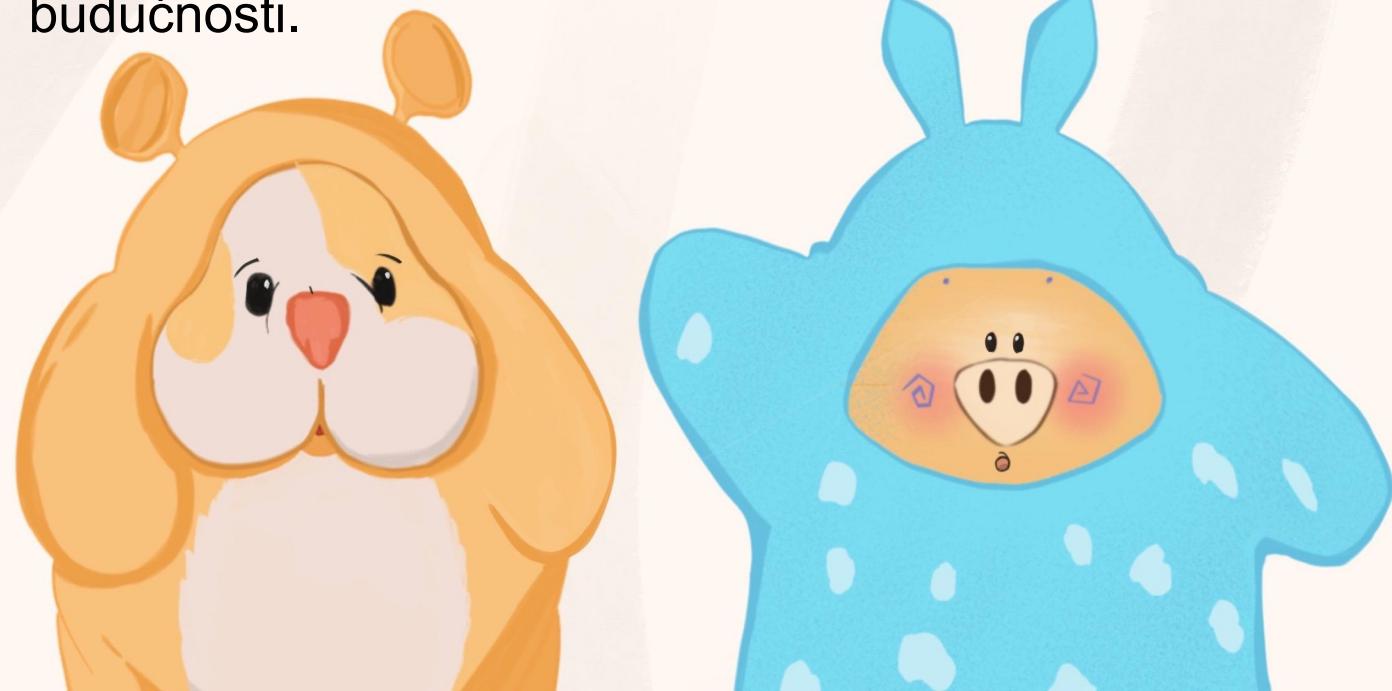
Neki od veterinara ostali su u Ukrajini i brinu o kućnim ljubimcima.

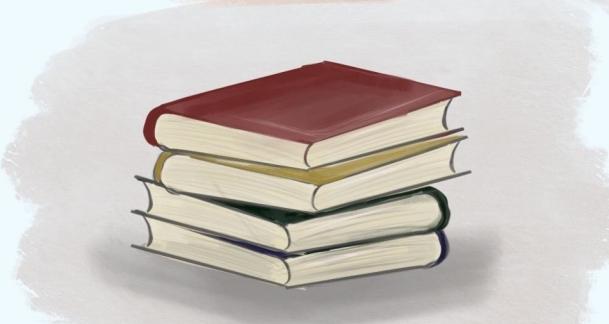
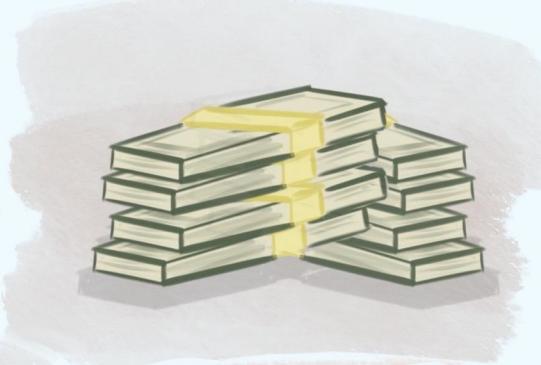

Bao, kada će rat završiti?

Rižina Kuglice, volio bih to znati, ali nemam odgovor na to pitanje.

Želio bih imati super moći da okončam ovaj rat što prije.
Nadam se da svijet može biti miran i bez ratova u budućnosti.

Kada se rat završi, nastaviti ćemo pomagati hrabroj ukrajinskoj djeci tako da im pošaljemo hranu, novac, potrepštine, knjige i igračke.

Bao, ja sam spreman podijeliti svoje knjige i igračke!

Mnogo je toga što možemo napraviti nakon rata!

Kada rat završi, nadam se da će ukrajinska djeca opet moći biti sa svojim obiteljima i izgraditi nove kuće, škole i igrališta.

Ali Bao, kako je teško u potpunosti izgraditi nešto novo. Je li to uopće moguće?

Rižina Kuglice, teško je, ali znaš što će ti reći—ako radimo zajedno, možemo izgraditi još bolju Ukrajinu!

Iako su možda njihovi bližnji izgubili život i nisu više s njima, gledat će ih odozgo i voljeti zauvijek.

Što ako je netko od njihovih članova obitelji poginuo u ratu?

Što ako im jako nedostaju?

Neki kažu da kada ljudi umru da se pretvore u sjajne zvijezde na nebu.
Kada im nedostaju njihovi najmiliji, mogu pogledati u nebo te potražiti
najsjajniju zvijezdu!

Super, i ja želim pronaći zvijezde za svoju mamu i baku.

Rižina Kuglice, i ja bih želio poslati jednu poruku ukrajinskoj djeci?

Reci! Reci!

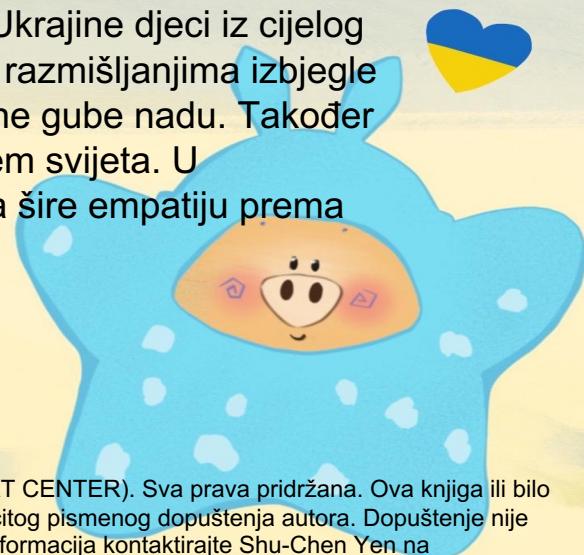
Nada umire zadnja!

Hura! Nada umire zadnja! **Borba za Ukrajinu!**

Za roditelje...

Što je rat i koje je njegovo značenje? Ako se konflikt u Ukrajini nastavi, moguće je da će mnoga djeca postavljati ovo pitanje. Ovo je jedna od najtežih tema za roditelje, odgajatelje, učitelje i nastavnike kada ju treba približiti djeci. Normalno je što ne znamo odgovor na ovo pitanje i kako bismo ga objasnili a da djeci bude razumljiv.

Svrha ove društvene priče je objasniti rat između Rusije i Ukrajine djeci iz cijelog svijeta te izbjegloj djeci iz Ukrajine. Cilj je probuditi nadu u razmišljanjima izbjegle djece. Autorica im želi poslati poruku da ostanu jaki te da ne gube nadu. Također želi da znaju kako imaju veliku podršku od drugih ljudi diljem svijeta. U međuvremenu, autorica i njezini suradnici rade na tome da šire empatiju prema ljudima iz Ukrajine među obiteljima diljem svijeta.

Shu-Chen (Jenny) Yen, je profesorica na Odsjeku za dječje i adolescentne studije, Kalifornijskog državnog sveučilišta, Fullerton (CSUF), te ima 25 godina iskustva u području ranog obrazovanja. Doprinosu kvaliteti života djece putem svojeg pisanja društvenih priča. Napisala je nekoliko društvenih priča u aktualno vrijeme događanja nekoliko međunarodnih i prirodnih katastrofa i društvenih kriza, uključujući tajfune, uragane, COVID-19, te anti-azijski rasizam.

Apen Lee je umjetnik koji djeluje na području umjetnosti, kulture i zabave preko više od 28 godina. Dao je doprinos nizu projekata kao to su međunarodne akcijske zvijezde i njihovi kulturni imidi. 2016. godine je pokrenuo forum "FOCUS Watch" koji je usmjeren na ekologiju i civilizaciju. Nastavlja s umjetničkim izložbama „Planet bez otpada – zelen i bez ugljika“ koje promoviraju zeleni stil života i koncept „Nula otpada.“

Carina Wu ima 13 godina i obećavajuća je učenica osmog razreda osnovne škole u Los Angelesu, u Kaliforniji. Voli crtati, svirati gitaru i slušati glazbu. Kroz iskustvo rada na ovom projektu, stekla je vrijednu priliku da nauči više o ratu između Ukrajine i Rusije, te o važnosti mira, na čemu je vrlo zahvalna. Nada se da više neće biti ratova te njezini crteži mogu utješiti malu djecu i ljude diljem cijelog svijeta.

Enea Vorkapić ima 17 godina i završila je 2. razred jezičnog smjera Prve sušačke hrvatske gimnazije u Rijeci, u Hrvatskoj. Izrazito je kreativna, te se najbolje izražava oblikovanjem keramike. Uči četiri strana jezika. Voli pomagati drugima, osjetljiva je na njihove potrebe, što je prepoznala u ovoj prilici za prijevod. Smatra da je ova priča jako važna i da će doprinijeti lakšem razumijevanju besmislice kao što je rat.

Sanja Tatalović Vorkapić je psihologinja i redovita profesorica na Učiteljskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, u Hrvatskoj. Svojim dosadašnjim dvadesetogodišnjim radom, kako u psihološkoj praksi, tako i pri fakultetu, usmjerena je na osnaživanje dobrobiti djece i mladih. Društvene priče kao što je ova smatra iznimno vrijednim i korisnim načinom u ostvarivanju toga cilja, te duboko vjeruje u snagu društvenih priča.